

IV. Regum, Cap.XXV (ultima)

	Vulgáta	vlastní překlad	Ekumenický překlad	
1	Factum est autem anno nono regni eius mense decimo decima die mensis venit Nabuchodonosor rex Babylonis ipse et omnis exercitus eius in Hierusalem et circumdederunt eam et extruxerunt in circuitu eius munitiones	V devátém roce jeho království, v desátém měsíci, {desátého dne toho měsíce,} dosáhl Nabukadnezar, král babylónský s celou svou silou Jeruzaléma, položil se proti němu táborem a zbudoval <i>příkopy a</i> val.	V devátém roce <i>Sidkijášova</i> kralování, v desátém měsíci, desátého <i>dne</i> toho měsíce, přitáhl Nebúkadnesar, král babylónský, s celým svým vojskem proti Jeruzalému, položil se proti němu a zbudovali dokola obléhací val.	1
2	et clausa est civitas atque vallata usque ad undecimum annum regis Sedeciae	I zůstalo jimi město sevřeno až do jedenáctého roku Sidkijášova království.	Město bylo obleženo od jedenáctého roku <i>vlády</i> krále Sidkijáše.	2
3	nona die mensis praevaluit fames in civitate nec erat panis populo terrae	Devátého <i>dne</i> měsíce zesílil hlad ve městě tak, že už lid země neměl co jíst.	Devátého <i>dne čtvrtého</i> měsíce, když už tvrdě doléhal na město hlad a lid země neměl co jíst,	3
4	et interrupta est civitas et omnes viri bellatores nocte fugerunt per viam portae quae est inter duplicem murum ad hortum regis porro Chaldei obsidebant in circuitu civitatem fuit itaque per viam quae ducit ad campestria solitudinis	I byly <i>hradby</i> města prolomeny a všichni bojovníci <i>vyrazili a prchali</i> v noci cestou otevřenou v hradbách u královské zahrady. Chaldejci byli ale <i>všude</i> kolem města. I ubírali se cestou pouště.	byly <i>hradby</i> města prolomeny. Všichni bojovníci <i>uprchli</i> v noci branou mezi hradbami u královské zahrady. Kolem celého města byli Kaldejci. <i>Král</i> se dal cestou k pustině.	4
5	et persecutus est exercitus Chaldeorum regem comprehenditque eum in planitie Hiericho et omnes bellatores qui erant cum eo dispersi sunt et reliquerunt eum	Chaldejské oddíly pronásledovaly krále a zahnalý ho do Jerišké pouště a tam ho opustilo všechno jeho vojsko.	Kaldejské vojsko krále pronásledovalo a dostihlo ho na Jerišských pustinách. Celé jeho vojsko se od něho rozprchlo.	5
6	adprehensum ergo regem duxerunt ad regem Babylonis in Reblatha qui locutus est cum eo iudicium	I jali krále a dovedli jej k babylónskému králi do Ribly a vynesli nad ním soud:	Krále chytili a přivedli jej k babylónskému králi do Ribly, kde nad ním vynesli rozsudek.	6
7	filios autem Sedeciae occidit coram eo et oculos eius effodit vinxitque eum catenis et adduxit in Babylonem	Sidkijášovy syny pobili před jeho očima Sidkijáše oslepili a <i>král</i> ho dal spoutat bronzovými <i>řetězy</i> a odvedl ho do Babylóna.	Sidkijášovy syny před jeho očima popravili; Sidkijáše oslepil a spoutal ho bronzovými řetězy a odvedl ho do Babylóna.	7
8	mense quinto septima die mensis ipse est annus nonusdecimus regis Babylonis venit Nabuzardan princeps exercitus servus regis Babylonis Hierusalem	A v pátém měsíci, sedmého dne měsíce, devatenáctého roku <i>vlády</i> babylónského krále Nabukadnesara přibyl k Jeruzalému Nebúzaradán, velitel tělesné stráže, služebník babylónského krále.	Sedmého dne pátého měsíce v devatenáctém roce <i>vlády</i> Nebúkadnesara, krále babylónského přitáhl do Jeruzaléma Nebúzaradán, velitel tělesné stráže, služebník babylónského krále.	8
9	et succendit domum Domini	Podpálil Jahweho dům,	Vypálil Hospodinův	9

	et domum regis et domos Hierusalem omnemque domum conbustit igni	královský palác i všechny ostatní jeruzalémské domy. Všechny významné domy spálil	dům i dům královský a všechny domy v Jeruzalémě; všechny význačné domy vypálil ohněm.	
10	et muros Hierusalem in circuitu destruxit omnis exercitus Chaldeorum qui erat cum principe militum	a hradby obklopující Jeruzalém chaldejské oddíly velitele tělesné stráže rozbořily.	Celé kaldejské vojsko, které bylo s velitelem tělesné stráže, zbořilo hradby kolem Jeruzaléma.	10
11	reliquam autem populi partem qui remanserat in civitate et perfugas qui transfugerant ad regem Babylonis et reliquum vulgum transtulit Nabuzardan princeps militiae	Zbytek lidu zůstávajícího ve městě i odpadlíky, kteří odpadli ke králi babylónskému, a zbylý dav Nebúzardán, velitel tělesné stráže odvedl a vyhnal.	Zbytek lidu, který zůstal v městě a přeběhlíky, kteří přeběhli k babylónskému králi, ten zbývající houf, Nebúzardán, velitel tělesné stráže, přestěhoval.	11
12	et de pauperibus terrae reliquit vinitores et agricolas	A velitel tělesné stráže v zemi ponechal jen některé ubožáky jako sadaře a nevolníky na poli.	Část chudiny země ponechal velitel tělesné stráže jako vinaře a rolníky.	12
13	columnas autem aereas quae erant in templo D~ni et bases et mare aereum quod erat in domo D~ni confregerunt Chaldei et transtulerunt aes omnium in Babylonem	A bronzové sloupy z Jahweho domu, i podstavce a bronzové moře z Jahweho domu Chaldejci roztržili a měď z nich odvezli do Babylóna.	Bronzové sloupy, které byly u Hospodinova domu, podstavce i bronzové moře, které bylo v Hospodinově domě, Chaldejci rozbili a měď z nich odvezli do Babylóna.	13
14	ollas quoque aereas et trullas et tridentes et scyphos et omnia vasa aerea in quibus ministrabant tulerunt	Vzali hrnce, lopatky a kleště na knoty; i pánvičky ve tvaru palmových listů i všechno měděné náčiní, které sloužilo k bohoslužbě.	Pobrali i hrnce, lopatky a kleště na knoty a pánvičky a všechno bronzové náčiní potřebné k bohoslužbě.	14
15	nec non turibula et fialas quae aurea aurea et quae argentea argentea tulit princeps militiae	Také kaditelnice a kropenky, zlaté i stříbrné, pobral velitel tělesné stráže.	Také kaditelnice a kropenky, jak zlaté tak stříbrné, velitel tělesné stráže pobral.	15
16	id est columnas duas mare unum et bases quas fecerat Salomon in templo D~ni non erat pondus aeris omnium vasorum	Bronzu ze všeho tohoto náčiní - z obou sloupů, z ohromné měděnice i z podstavců, které zhotovil Šalomoun pro Jahweho dům - bylo tolik, že se nedal ani zvážít.	Bronzu ze všech těch předmětů, ze dvou sloupů, jednoho moře a podstavců, které dal zhotovit Šalomoun pro Hospodinův dům, bylo tolik, že se ani nedal zvážít.	16
17	decem et octo cubitos altitudinis habebat columna una et capitellum aereum super se altitudinis trium cubitorum et reticulum et malogranata super capitellum columnae omnia aerea similem et columna secunda habebat ornatum	Jeden sloup měl osmnáct loket výšky a jeho koruna (hlavice) byla z bronzu; vysoká byla tři lokte. A na koruně (hlavici) byla kolem dokola granátová jablka a větvoví, vše z bronzu; a stejné větvoví bylo i na druhém sloupu.	Jeden sloup byl osmnáct loket vysoký a na něm byla bronzová hlavice tři lokte vysoká a kolem hlavice mřížování a granátová jablka. To vše bylo z bronzu. Právě tak vypadal druhý sloup včetně mřížování.	17
18	tulit quoque princeps militiae Seraian sacerdotem primum	Velitel tělesné stráže vzal Seraju, hlavního kněze, a Cefanjáše, druhého kněze, a tři	Velitel tělesné stráže vzal Serajáše, hlavního kněze, i Sefanjáše, druhého kněze,	18

	et Sophoniam sacerdotem secundum et tres ianitores	strážce prahu	a tři strážce prahu.	
19	et de civitate eunuchum unum qui erat praefectus super viros bellatores et quinque viros de his qui steterant coram rege quos repperit in civitate et Sopher principem exercitus qui probabat tirones de populo terrae et sex viros e vulgo qui inventi fuerat in civitate	Z města vzal jistého eunucha, který dohlížel na válečníky a pět mužů, králových důvěrníků, kteří zůstali ve městě, pak písaře, velitele vojska, jenž najímal prostý lid do války a šedesát mužů z lidu, kteří se právě nalézali ve městě.	Z města vzal jednoho dvořana, který dohlížel na bojovníky, a pět mužů z těch, kdo směli patřit na královu tvář, kteří byli v městě, i písaře, velitele vojska, jenž povolával lid země do služby a šedesát mužů z lidu země, kteří byli ve městě.	19
20	quos tollens Nabuzardan princeps militum duxit ad regem Babylonis in Reblatha	Velitel tělesné stráže Nabúzardan je vzal a dovedl k babylonskému králi do Ribly.	Velitel tělesné stráže Nebúzardán je vzal a dovedl k babylonskému králi do Ribly.	
21	percussitque eos rex Babylonis et interfecit in Reblatha in terra Emath et translatus est Iuda de terra sua	Babylónský král je dal v Riblu, v chamátské zemi usmrtit a Judu odvedl z jeho země.	Babylónský král je dal v Riblu v zemi chamátské popraviti Tak byl Juda přestěhován ze své země.	

poznámky: v.1 různé rukopisy (především Septuagintní) mají občas různá čísla; navíc "ו' בשׁוּר לַחֲדָשׁ" (v desátce měsíce) chybí v řeckém Septuagintním textu (i v par. Jer 39,1)- mohla by být pozdější vsuvka
v.8 opět různost v datech

Ač zde máme reflektovánu jednu z nejtragičtějších událostí dějin židovského národa – dobytí Jeruzaléma a konečné vyvrácení judského království rok 586, zpráva zachovává formu historického vyprávění, a je tak, co do své vnější podoby analogická předchozím částem královských knih. Za pozornost stojí terminologie: názvy úřednických funkcí dvojí kněžská funkce (která možná zachycuje nejranější počátky pozdější tendence rabínského judaizmu zdvojovat nejvyšší funkce); chrámové náležitosti; objevuje se pojem *jeter* - zbytek, zůstatek a *am ha'árec* dosl. „lid země“ = prostí lidé, plebs.